

# HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-213

## 4-10 MAYIS İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) iş sağlığı ve güvenliği kavramını işçilerin sağlık ve esenliklerini bozabilecek iş yerlerinden kaynaklanan tehlikelerin öngörülmesi, tanınması, değerlendirilmesi ve kontrol altına alınmasını amaçlayan multi-disipliner bir bilim olarak tanımlamaktadır.<sup>1</sup>

İş sağlığı ve güvenliğinin başlıca hedefleri;

- ✓ Tüm mesleklerde çalışanların fiziksel, zihinsel ve sosyal refahını en iyi şekilde sağlamak ve sürdürmek,
- ✓ İşçilerin sağlığı üzerinde çalışma koşullarından kaynaklanan olumsuz etkileri önlemek,
- ✓ İşyerlerinde sağlığı olumsuz etkileyen faktörlerden kaynaklanan risklere karşı çalışanları korumak,
- ✓ Bireyleri fiziksel ve zihinsel gereksinimlerine uygun işe yerleştirmek ve
- ✓ İşi bireylere uyarlamaktır.<sup>2</sup>

Bu hedeflerin yanı sıra iş sağlığı ve güvenliği kavramı çalışanları, büyük çoğunluğu önlenabilir olan iş kazaları ve tamamı önlenabilir olan meslek hastalıklarından koruma amacı taşımaktadır.<sup>3</sup>

Çalışanların çalışma ortamlarında günde en az sekiz saat vakit geçirdikleri düşünüldüğünde çalışma ortamı koşullarının insanların yaşamında merkezi bir rol oynadığı görülmektedir. Bu nedenle, çalışma ortamlarının güvenli ve sağlıklı olmaları bireylerin refahı için önem taşımaktadır. Dünyanın her yerinde çalışanlar, çeşitli tozlar, gazlar, kimyasallar, gürültü, titreşim, aşırı sıcaklık gibi pek çok sağlık tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu tehlikelerin ve sağlık ve güvenliğe yeterince önem verilmemesinin bir sonucu olarak meydana gelen iş kazaları dünyada yaygın olarak görülmektedir.<sup>2</sup>

Dünyada ve ülkemizde yaşanan iş kazaları binlerce insanın yaşamını yitirmesine, sakat kalmasına ve ciddi ekonomik kayıpların ortaya çıkmasına yol açan önemli bir sorundur.<sup>3</sup> Uluslararası Çalışma Örgütü'nün verilerine göre iş kazaları nedeniyle her yıl 2,78 milyon kişi hayatını kaybetmekte, 374 milyon kişi ölümcül olmayan yaralanma ve sakatlık nedeniyle uzun süre işine devam edememektedir.<sup>4</sup> Türkiye iş kazasına bağlı ölümlerde dünya ve Avrupa Birliği ortalamalarının üzerinde bir seyir izlemekte olup ölümlü iş kazası sıklığında dünyada üçüncü, Avrupa'da ise birinci sırada yer almaktadır. 2016 yılı verilerine göre Türkiye'de her gün ortalama dört işçi iş kazası sonucu hayatını kaybetmektedir.<sup>5</sup>

<sup>1</sup> ALLI B, Fundamental Principles of Occupational Health and Safety, Second Edition, International Labour Office, Geneva [Internet] [http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms\\_093550.pdf](http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_093550.pdf) Erişim: 01.05.2018

<sup>2</sup> Your Health and safety at work, Introduction to Occupational Health and Safety [Internet] [http://training.itcilo.it/actrav\\_cdrom2/en/osh/intro/inmain.htm](http://training.itcilo.it/actrav_cdrom2/en/osh/intro/inmain.htm) Erişim: 01.05.2018.

<sup>3</sup> Ceylan, H., Türkiye'deki İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimi Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. (Electronic Journal of Vocational Colleges), 2012. 2(2).

<sup>4</sup> Safety and Health at work, International Labour Organization[Internet] <http://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/lang-en/index.htm> Erişim: 01.05.2018.

<sup>5</sup> Çiçek Ö, Öçal M. Türkiye ve Avrupa Birliği'nde İş Kazası Verilerinin Karşılaştırmalı Analizi. Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi 2017;6(16): p. 616-637.

## HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-213

Uluslararası Çalışma Örgütü, iş kazalarının ve hastalıklarının dünya çapında önlenmesini desteklemek için 28 Nisanı Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü olarak kutlamaktadır. Bu sayede tüm dünyada işi ile ilgili yaralanmaların, hastalıkların ve ölümlerin büyüklüğüne dikkat çekmek amaçlanmıştır.<sup>6</sup>

İş sağlığı ve güvenliğinin çalışma hayatındaki önemi ve önceliği sebebiyle ülkemizde 1987 yılından bu yana her yıl 4-10 Mayıs tarihlerinde "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" düzenlenmektedir. Hafta etkinlikleri kapsamında çeşitli sempozyum ve toplantılarla ülkemizde "İş Sağlığı ve Güvenliği" bilincinin geliştirilmesi ve iş kazalarını önlemeye yönelik çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır.<sup>7</sup>

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2001 yılında bölgesel konferanslar olarak başlayan İş Sağlığı ve Güvenliği Konferanslarına, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra, iki yılda bir hayata geçirilecek şekilde Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongre ve Konferansı niteliği kazandırılmıştır ve bu süreç içerisinde 2011 yılında Türkiye Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi'ne de ev sahipliği yapmıştır. Bu yıl dokuzuncusu düzenlenecek olan Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi, akademisyenler, uzmanlar, ulusal ve uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarından temsilcilerin katılımlarıyla 6-9 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilecektir. Bu sene düzenlenecek kongrenin teması "İş Sağlığı ve Güvenliğinde Koordinasyon ve İş Birliği olarak belirlenmiştir.<sup>8</sup>

<sup>6</sup> History of 28 April, Occupational Safety and Health, International Labour Organization[Internet] [http://www.ilo.org/safework/events/safeday/WCMS\\_316480/lang--en/index.htm](http://www.ilo.org/safework/events/safeday/WCMS_316480/lang--en/index.htm) Erişim: 01.05.2018.

<sup>7</sup> 31. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası, 4-7 Mayıs 2017 Gaziantep[Internet] <http://www.isghaftasi.gov.tr/index.php> Erişim: 01.05.2018.

<sup>8</sup> 9. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi, 6-9 Mayıs 2018 İstanbul [internet] <http://www.tioshconference.gov.tr> Erişim: 02.05.2018.